

UNIVERSITY OF THE
FREE STATE
UNIVERSITEIT VAN DIE
VRYSTAAT
YUNIVESITHI YA
FREISTATA

BUKANA YA TATAISO MABAPI LE MOLAO WA NTSHETSOPELE
YA PHUMANO YA LESEDI (2 YA 2000)

(ho tloha mona e tla tsejwa e le “**Bukana ya tataiso**”)

YUNIVESITHI YA FREISTATA

(ho tloha mona e tla tsejwa e le “**Yunivesithi**”)

UNIVERSITY OF THE
FREE STATE
UNIVERSITEIT VAN DIE
VRYSTAAT
YUNIVESITHI YA
FREISTATA

**BUKANA YA TATAISO MABAPI LE MOLAO WA NTSHETSOPELE YA
PHUMANO YA LESEDI (2 YA 2000)**

(ho tloha mona e tla tsejwa e le “**Bukana ya tataiso**”)

YUNIVESITHI YA FREISTATA

(ho tloha mona e tla tsejwa e le “**Yunivesithi**”)

THEIBOLE YA TSE KA HARE

Ntlha   Tlhaloso

Leqephe

1. SELELEKELA.....	3
2. HO FUMANEHA HA BUKANA YA TATAISO	4
3. MESEBETSI LE SEBOPEHO SA YUNIVESITHI YA FREISTATA [KAROLO YA 14 (1) (a)]	4
4. TSAMAISO YA PAIA.....	5
5. MOHLANKA WA LESEDI / MOTLATSI WA MOHLANKA WA LESEDI – DINTLHA TSA BOIKOPANYO [KAROLO YA 14 (1) (b)]	5
6. TATAISO YA 10 [KAROLO YA 14 (1)(c)]	6
7. PHUMANO YA DIREKOTO TSA YUNIVESITHI YA FREISTATA [KAROLO YA 14 (1)(d)]	6
8. DITEFISO	15
9. DITSHEBELETSO TSE FUMANWANG KE DITHO TSA SETJHABA SA YUNIVESITHI YA FREISTATA LE KAMOO DI KA FUMANWANG KA TENG [KAROLO YA 14 (1)(f)]	15
10. HO BA LE SEBO BAKENG SA HO ETSA LEANO LE HO ETSA DIQETO TSA YUNIVESITHI YA FREISTATA [KAROLO YA 14 (1) (g)].	15
11. DITHUSO TSE FUMANEHANG KAPA HO HLOLEHA HO SEBETSA KA MOLAO [KAROLO YA 14 (1)(h)]	15
12. DINTLHA TSE DING JWALOKAHA DI BEILWE KA MOLAO [KAROLO YA 14 (1)(i)].....	15
13. HO ETSA PEHELO HA UFS	16
14. DITSHWANELO TSA POPIA MABAPI LE TSHEBETSO YA DINTLHA TSA BOTHQ	16
SEHOKELO SA A	20
SEHOKELO SA B.....	25
SEHOKELO SA C	30
SEHOKELO SA D	32
SEHOKELO SA E.....	35
SEHOKELO SA F	38
SEHOKELO SA G	45

1. SELELEKELA

- 1.1. Ho latella diphumantho tsa karolo ya 32 ya Molao wa motheo wa Rephaboliki ya Afrika Borwa wa 1996 (Molao wa Nomoro ya 108 wa 1996) (“**Molao wa motheo**”), Molao wa Ntshetsopele ya Phumano ya lesedi wa 2000 (Molao wa Nomoro ya 2 wa 2000) (“**PAIA**”) o ile a hlahiwa e le ho kgothaletsa tlwaelo ya ponaletso le boikarabelo ba setjhaba le mekgatlo ya poraefete, ka ho fana ka sekgahla sa phumano ya lesedi le ho ntshetsa pele setjhaba ka matla e le moo batho ba Rephaboliki ya Afrika Borwa ba nang le phihlello e matla ya ho ba thusa ho sebedisa le ho baballa ditokelo tsohle tsa bona tse boletsweng ka hara Molao wa motheo.
- 1.2. *PAIA* e theha mekgwa ya boithaopo le e tlamang kapa mekgwa ya tshebetso e le ho matlafatsa tokelo ya molao wa motheo ya ho fumana lesedi ka mokgwa o thusang batho ho fihlella direkoto tsa mekgatlo ya setjhaba ka tsela e potlakileng, e sa batleng tjhelete e ngata, le e bobebe kamoo ho ka kgonehang esita le ka kakaretso ho ntshetsa pele ponaletso, boikarabelo le puso e hlwahlwa ya mekgatlo yohle ya setjhaba le ya poraefete ka ho kenyelotsa (eseng tsona feela) ho matlafatsa motho ka mong le hona ho mo ruta tse latelang:
  - 1.2.1. ho tseba ditokelo tsa bona ho ya ka *PAIA*, e le hona ho sebedisa ditokelo tsa bona mabapi le mekgatlo ya setjhaba le ya poraefete;
  - 1.2.2. ho tseba mesebetsi le tshebetso ya mekgatlo ya setjhaba, le
  - 1.2.3. ho hlahlobia le bo ba le seabo bakeng sa ho etsa diqeto tsa mekgatlo ya setjhaba tse amang ditokelo tsa bona.
  - 1.2.4. Karolo ya 9 ya *PAIA*, leha ho le jwalo, e ananela hore tokelo e jwalo ya ho fumana lesedi e ka angwa ke dikgaelo tse itseng tse tshwaneleheng, ho kenyelotswa le, empa eseng tsona feela:
    - 1.2.4.1. tshireletso e lokileng ya boporaefete kapa boinotshi;
    - 1.2.4.2. lekunutu la kgwebo, le
    - 1.2.4.3. puso e lokileng, e hlwahlwa e bileng e leng matla.
- 1.3. Ho fapana le tsena, Molao wa Tshireletso ya Lesedi la Motho ka mong wa selemo sa 2013 (Molao wa Nomoro ya 4 wa 2013) (“**POPIA**”) o tshireletsa le sedi la motho ka mong le hlahisitsweng ke mekgatlo ya setjhaba le ya poraefete, ho theha maemo a itseng e le ho fokotsa kgonahalo ya ho hlahiwa lesedi la motho ka mong. *POPIA* e fetola dipehelo tse itseng tsa *PAIA*, ka ho lekanya tlhokeho ya lesedi kgahlano le ho batla ho etsa bonneta ba ho baballa lesedi la motho ka mong ka ho fana ka ho theha lesedi la motho ka mong ho ya ka Molaodi wa Lesedi e le ho sebedisa matla le ho phetha mesebetsi ho ya ka *POPIA* le ho ya ka *PAIA*, ka ho fana ka melao ya boitshwaro le ho fana ka ditokelo ho batho mabapi le dikamano tsa elektroniki le diqeto tsa motlaotutswe e le ho laola phallo ya phetiso ya dintlha tsa motho ka mong le ho fana ka ditaba tse amanang le tsona.
- 1.4. Karolo ya 14 ya *PAIA* e tlama mekgatlo ya setjhaba ho hlaphisa bukana ya tataiso e fanang ka lesedi mabapi le mefuta le mekgahlelo ya direkoto tse tshwerweng ke mokgatlo wa setjhaba. *PAIA* e bile e bontsha ditshwanelo tseo bonyane bukana eo ya tataiso e lokelang ho ikamahanya le tsona.
- 1.5. Bukana ena ya tataiso e sebetsa e le phihlello ya Yunivesithi ya Freistata (“**Yunivesithi**”) ho lesedi ho ya ka dipehelo tsa karolo ya 14 ya *PAIA* e bile e bontsha direkoto tse teng esita le tshebetso e lokelang ho etswa ho kopa ho fumana direkoto tsena jwalokaha ho hlokeha ho ya ka karolo ya 14 ya *PAIA*.
- 1.6. Bukana ena ya tataiso e bile e fana ka lesedi mabapi le ho hlahiwa ha dititlebo mabapi le tshebediso ya lesedi la motho ka mong le dikopo tsa ho hlakola kapa ho senya dintlha tsa motho ka mong kapa tsona direkoto tsa tsona ho ya ka *POPIA*.

- 1.7. Haeba o na le bothata bofe kapa bofe ba ho sebedisa tataiso ena, ka kopo o se ke wa qeaqea ho ikopanya le Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi la botho ya hlalositsweng ho temana ya 5 e mona ka tlase.

2. HO FUMANEHA HA BUKANA YA TATAISO

Bukana ena ya tataiso e tla ntjhafatswa kamoo ho tshwanelehang, kapa ha molawana o tshwanelehang o fetoha. Khopi e ntjha ya Bukana ena ya Tataiso e fumaneha ho webosaete ya setjhaba ya Yunivesithi ya <https://www.ufs.ac.za/>, le ofising e ngodisitsweng e fumanehang ho 205 Nelson Mandela Dr, Park West, Bloemfontein, 9301; kapa Bukana ena ya Tataiso e ka kotjwa ho Mohlanka wa Lesedi.

3. MESEBETSI LE SEBOPEHO SA YUNIVESITHI YA FREISTATA [KAROLO YA 14 (1) (a)]

- 3.1. Yunivesithi ena ke institjushene ya thuto e phahameng e theilweng ho ya ka Molao wa Thuto e Phahameng wa selemo sa 1997 (Molao wa Nomoro ya 101 wa 1997) ("HEA"). Sebopeho sa puso ya Yunivesithi se theilwe ka tsela e latelang:

3.1.1. Motjhanselara

Motjhanselara ke hlooho ya Yunivesithi.

3.1.2. Lekgotla

Lekgotla le ikarabela bakeng sa puso yohle ya Yunivesithi, jwalokaha ho boletswe ho ya ka karolo ya 27 ya HEA.

3.1.3. Senate

Senate se ikarabela ho Lekgotla jwalokaha e beilwe ho ya ka karolo ya 28 ya HEA.

3.1.4. Motlatsi wa Motjhanselara le Mosuwehlooho

Motlatsi wa Motjhanselara le Mosuwehlooho o na le boikarabelo ba ho laola le ho tsamaisa Yunivesithi ho ya ka dipehelo tsa Karolo ya 30 ya HEA.

3.1.5. Bolaodi

Bolaodi bo thusa Motlatsi wa Motjhanselara le Mosuwehlooho bakeng sa ho etsa moralo, ho tataisa le ho laela bolaodi le tsamaiso ya Yunivesithi.

3.1.6. Moifo wa Institjushene

Moifo wa Institjushene o theilwe ho ya ka dipehelo tsa karolo ya 31 ya HEA le ho eletsa Lekgotla ka, hara tse ding –

- 3.1.6.1. tshebediso ya HEA le Leano la Naha la Thuto e Phahameng;
- 3.1.6.2. mekgwa e sebedisitsweng ho kgetha baikopedi ba mosebetsi wa maemo a phahameng a bolaodi esita le tshwaneleho ya ba amohetsweng bakeng sa ho fihlella dipehelo tsa tekatekano;
- 3.1.6.3. maano mabapi le merabe le tekano ya bong;
- 3.1.6.4. melao ya boitshwaro;
- 3.1.6.5. ho thehwa ha maano mabapi le bonamodi le mokgwa wa tharollo ya dingangisano;
- 3.1.6.6. bolaodi ba ho fapana ha meetlo khempaseng, le
- 3.1.6.7. kgothaletso le ntshetsopele ya moetlo wa institjushene o ntshetsang pele tumello le

tlhompho ya seeriti sa botho ditokelo tsa motheo tsa botho le ho theha tikoloho e lokileng bakeng sa ho ruta, ho ithuta, diphuputso le thuto.

3.1.6.8. leano la puo la Yunivesithi.

3.1.7. Institjushene ya Lekgotla la Boemedi ba Baithuti (“ISRC”)

Lekgotla la Boemedi ba Baithuti (SRC) le kgethilwe ke bohle, le na le boikarabelo ba bolaodi bo hlophisitsweng ka nepo ba bophelo ba baithuti ho ya ka molao wa motheo le mesebetsi ho ya ka dikomiti tse fapaneng tsa mesebetsi.

4. BOTSAMAI SI BA PAIA

- 4.1. Ho ya ka PAIA, boemong ba mokgatlo ofe kapa ofe wa setjhaba, ka Mohlanka wa Lesedi ho bolelwa Mohlanka e moholo wa Phethahatso kapa mohlanka ya boemong boo wa mokgatlo oo wa setjhaba, kapa motho ya sebetsang e le motshwaredi boemong boo.
- 4.2. Mohlanka wa Lesedi ho feta mona o fetiseditse boikarabelo ba hae ka lengolo ho Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi le boletsweng ho temana ya 5 e mona ka tlase, ho etsa bonnate ba hore:
- 4.3. tsamaiso ya PAIA ka hara Yunivesithi ha e na leeme, e na le mabaka a utlwahalang ha e kgetholle, ebile
- 4.4. Yunivesithi e ka fihlellwa ka tsela e ka kgonehang ho bakopi ba direkoto tsa yona.

5. MOOFISIRI WA LESEDI / MOTLATSI WA MOHLANKA WA LESEDI – DINTLHA TSA BOIKOPANYO [KAROLO YA 14 (1) (b)]

5.1. MOHLANKA WA LESEDI:

Moprosesa FW Petersen
Motlatsi wa Motjhanselara le Mosuwehlooho

Aterese ya Poso:
Yunivesithi ya Freistata
P.O. Box 339, BLOEMFONTEIN, 9300

Aterese ya Seterata:
Moaho o moholo, Foluru e ka tlase, Phaposi ya 11
Yunivesithi ya Freistata, Nelson Mandela Drive, Bloemfontein

Nomoro ya mohala: 051 4017000
Imeile: vcopoffice@ufs.ac.za

5.2. MOTLATSI WA MOHLANKA WA LESEDI:

Monghadi NN Ntsababa
Mongodisi

Aterese ya Poso:
Yunivesithi ya Freistata
P.O. Box 339, BLOEMFONTEIN, 9300

Aterese ya Seterata:
Moaho o moholo, Foluru ya Pele, Phaposi ya 51

Yunivesithi ya Freistata, Nelson Mandela Drive, Bloemfontein

Nomoro ya mohala: 051 4012097

Imeile: registrar@ufs.ac.za

6. TATAISO YA KAROLO YA 10 [KAROLO YA 14 (1) (c)]

Tataiso ya molao e tla, kapa e se e hlophisitswe mme e na le dintlha tse thusang motho ya ratang ho sebedisa tokelo ya ho fumana lesedi ho ya ka PAIA le POPIA. Tataiso ena e abilwe ke Molaodi wa Lesedi (le theilwe ho ya ka POPIA). Dikhopi tsa tataiso e ntjhafaditsweng di fumaneha ho tswa ho Molaodi wa Lesedi ka mokgwa o kgothaleditsweng. Dintlha tsa boikopanyo tsa Molaodi wa Lesedi di boletswe mona ka tlase:

Molaodi wa Lesedi

Dintlha tsa boikopanyo:

JD House, 27 Stiemens Street, Braamfontein, Pretoria, 0001

enquiries@inforegulator.org.za

<http://inforegulator.org.za/wp-content/uploads/2020/07.PAIA-Guide-English 20210905.pdf> (bakeng sa ho bala sengolwa sa puo ya English sa Tataiso ena).

Dikhopi tsa Tataiso le tsona di ka fumanwa Yunivesithing ho Moaho o moholo wa Yunivesithi.

7. HO FUMANA DIREKOTO TSE BOLOKILWENG KE YUNIVESITHI YA FREISTATA [KAROLO YA 14 (1) (d)]

7.1. Mekgahlelo ya direkoto tse fumanehang ka ho otloloha [karolo ya 14 (1) (e)]

Dintlha tse latelang tsa lesedi di fumanwa ka ho otloloha ka ho lebisa kopo ho Mohlanka wa Lesedi, esita le ho webosaete ya Yunivesithi ya Freistata:

7.1.1. Dintlha tsa kakaretso

- 7.1.1.1. Dintlha tse akaretsang ka Yunivesithi
- 7.1.1.2. Difakhalthi
- 7.1.1.3. Mananeo
- 7.1.1.4. Ditshebeletso tsa Laeborari
- 7.1.1.5. Diphuputso
- 7.1.1.6. Khempase ya Qwaqwa ya Yunivesithi
- 7.1.1.7. Khempase ya Borwa ya Yunivesithi
- 7.1.1.8. Tshebeletso ya Setjhaba
- 7.1.1.9. Website sitemap
- 7.1.1.10. Dintlha tsa boikopanyo
- 7.1.1.11. Mmapa wa khempase

7.1.2. Dintlha tsa basebetsi

- 7.1.2.1. Ditshebeletso tsa Tshehetso
- 7.1.2.2. Botataisi ba basebetsi
- 7.1.2.3. Basebetsi
- 7.1.2.4. Dikgeo tsa mesebetsi

7.1.3. Dintlha tsa baithuti

- 7.1.3.1. Bao e ka bang baithuti
- 7.1.3.2. KovsieLife web page
- 7.1.3.3. Baithuti ba hona jwale
- 7.1.3.4. Blackboard (eLearn)
- 7.1.3.5. *Alumni*
- 7.1.3.6. Baithuti ba matjhaba

7.1.4. Ditaba

- 7.1.4.1. Bophatlalatsi
- 7.1.4.2. Diphatlalatso tsa kgwebo
- 7.1.4.3. Masedinyana kapa Mahlasedi
- 7.1.4.4. Mahokelo
- 7.1.4.5. Dipokello tsa kgale tsa ditaba

7.2. Direkoto tse ka kopuwang

Ka kopo lemoha hore lenane lena ke pontsho feela eo Yunivesithi e nang le yona, empa e ke ke ya fumanwa feela ka ntle ho tumello, ka lebaka la hore direkoto tse ding ke tsa sephiri kapa ke lekunutu. Ka kopo e ba le bolokolohi ba ho tadima webosaete ya Yunivesithi bakeng sa lesedi e seng e ntse e le fumaneha: <http://www.ufs.ac.za>.

7.2.1. Lekgotla, Komiti ya Phethahatso le Dikomiti tse ding tsa Lekgotla

- 7.2.1.1. Manane a tsamaiso ya dikopano
- 7.2.1.2. Metsotso ya dikopano
- 7.2.1.3. Lenane la ditho

7.2.2. Senate, Komiti ya Phethahatso le Dikomiti tse ding tsa Senate

- 7.2.2.1. Manane a tsamaiso ya dikopano
- 7.2.2.2. Metsotso ya dikopano
- 7.2.2.3. Lenane la ditho

7.2.3. Bolaodi

- 7.2.3.1. Manane a tsamaiso ya dikopano
- 7.2.3.2. Metsotso ya dikopano
- 7.2.3.3. Lenane la ditho

7.2.4. Komiti ya Bolaodi ba Yunivesithi

- 7.2.4.1. Manane a tsamaiso ya dikopano
- 7.2.4.2. Metsotso ya dikopano
- 7.2.4.3. Lenane la ditho

7.2.5. Moifo wa Institjushene

- 7.2.5.1. Manane a tsamaiso ya dikopano
- 7.2.5.2. Metsotso ya dikopano
- 7.2.5.3. Lenane la ditho

7.2.6. Institjushene ya Lekgotla la Boemedi ba Baithuti

- 7.2.6.1. Manane a tsamaiso ya dikopano
- 7.2.6.2. Metsotso ya dikopano
- 7.2.6.3. Lenane la ditho

7.2.7. Ditshebeletso tsa Baithuti tsa Thuto

- 7.2.7.1. Diforomo tsa kopo ya kamohelo
- 7.2.7.2. Ditokomane tsa mananeo a fumanehang
- 7.2.7.3. Ditefo tse lokelang ho etswa
- 7.2.7.4. Direkoto tsa thuto
- 7.2.7.5. Dinalane tsa baithuti le dipalopalo

7.2.8. Basebetsi

- 7.2.8.1. Maemo a tshebeletso ka kakaretso
- 7.2.8.2. Maano a basebetsi le mekgwa ya tshebetso
- 7.2.8.3. Ntshetsopele ya boitsebelo / ntshetsopele ya basebetsi
- 7.2.8.4. Mokgwa wa bolaodi ba tshebetso
- 7.2.8.5. Direkoto tsa basebetsi

7.2.9. Ditaba tsa ditjhelete

- 7.2.9.1. Dipehelo tsa tekolo
- 7.2.9.2. Ditataiso tsa bajete
- 7.2.9.3. Ditatemente tsa selemo tsa ditjhelete

7.2.10. *Ditaba tsa thuto*

7.2.10.1. *Metsotso ya Fakhalthi ya Mahlale a Kgwebo le Bolaodi*

- 7.2.10.1.1. Metsotso ya Kopano ya Lekgotla la Fakhalthi
- 7.2.10.1.2. Mafapha
- 7.2.10.1.3. Ditsi
- 7.2.10.1.4. Diphephetso

7.2.10.2. *Metsotso ya Fakhalthi ya tsa Botho*

- 7.2.10.2.1. Metsotso ya Kopano ya Lekgotla
- 7.2.10.2.2. Mafapha
- 7.2.10.2.3. Ditsi
- 7.2.10.2.4. Diphuputso

7.2.10.3. *Metsotso Fakhalthi ya Mahlale a Bophelo bo botle*

- 7.2.10.3.1. Metsotso ya Kopano ya Lekgotla la Fakhalthi
- 7.2.10.3.2. Mafapha
- 7.2.10.3.3. Diphuputso

7.2.10.4. *Metsotso ya Fakhalthi ya Mahlale a Tlhaho le a Temo*

- 7.2.10.4.1. Metsotso ya Kopano ya Lekgotla la Fakhalthi
- 7.2.10.4.2. Mafapha
- 7.2.10.4.3. Ditsi
- 7.2.10.4.4. Diphuputso

7.2.10.5. *Metsotso ya Fakhalthi ya Molao*

- 7.2.10.5.1. Metsotso ya Kopano ya Lekgotla la Fakhalthi
- 7.2.10.5.2. Sekolo sa Molao sa Moralo wa Ditjhelete
- 7.2.10.5.3. Mafapha
- 7.2.10.5.4. Disti

7.2.10.5.5 Diphuputso

7.2.10.6. *Metsotso ya Fakhalthi ya Bodumedi le Tumelo*

- 7.2.10.6.1. Metsotso ya Kopano ya Lekgotla la Fakhalthi
- 7.2.10.6.2. Mafapha
- 7.2.10.6.3. Ditsi
- 7.2.10.6.4. Diphuputso

7.2.10.7. *Metsotso ya Fakhalthi ya Thuto*

- 7.2.10.7.1. Metsotso ya Kopano ya Kopano ya Lekgotla la Fakhalthi
- 7.2.10.7.2. Mafapha
- 7.2.10.7.3. Ditsi
- 7.2.10.7.4. Diphuptso

7.2.10.8. *Ditshebeletso tsa Tshehetso*

- 7.2.10.8.1. Dintlha tsa leano le bolaodi ba ditshebeletso tsa tshehetso:
  - 7.2.10.8.1.1. Setsi sa Ho ruta le Ho ithuta (CTL)
  - 7.2.10.8.1.2. Dikamano le Mebaraka
  - 7.2.10.8.1.3. Seabo sa Setjhaba
  - 7.2.10.8.1.4. Bolaodi ba Ntshetsopele ya Diphuputso (DRD)
  - 7.2.10.8.1.5. Bolaodi ba Diphuputso tsa Institjushene le Moralo wa Thuto (DIRAP)
  - 7.2.10.8.1.6. Ditjheletse
  - 7.2.10.8.1.7. Setsi sa Bophelo le Ho phela hantle
  - 7.2.10.8.1.8. Ofisi ya H/V/AIDS
  - 7.2.10.8.1.9. Ditaba tsa Matlo le Bodulo
  - 7.2.10.8.1.10. Basebetsi
  - 7.2.10.8.1.11. Ditshebeletso tsa ICT (Lesedi le Ditshebeletso tsa Dikamano tsa Theknoloji)
  - 7.2.10.8.1.12. Ntshetsopele ya Institjushene
  - 7.2.10.8.1.13. Bolekodi ba ka hare ba dibuka
  - 7.2.10.8.1.14. Ofisi ya Ditaba tsa Matjhaba

- 7.2.10.8.1.15. *KovsieSport*
- 7.2.10.8.1.16. Ditshebeletso tsa Laeborari le Lesedi (*LIS*)
- 7.2.10.8.1.17. Tshebeletso ya Bolaodi le Botsamaisi ba Puo
- 7.2.10.8.1.18. Ditshebeletso tsa Ho thaotha Baithuti
- 7.2.10.8.1.19. Tsamaiso ya Kopano
- 7.2.10.8.1.20. Tsamaiso ya Direkoto
- 7.2.10.8.1.21. Ditshebeletso tsa Tshireletso
- 7.2.10.8.1.22. Kananelo ya Tsebo ya Pele (*RPL*)
- 7.2.10.8.1.23. Ntshetsopele ya Dipuputso
- 7.2.10.8.1.24. Matlole a Phomolo
- 7.2.10.8.1.25. Ho ithuta ka tshebeletso
- 7.2.10.8.1.26. Ditshebeletso tsa Baithuti tsa Thuto
- 7.2.10.8.1.27. Ditaba tsa Baithuti
- 7.2.10.8.1.28. *Centre for Universal Access and Disability Support (CUADS)*
- 7.2.10.8.1.29. Kgothatso le Ntshetsopele ya Baithuti
- 7.2.10.8.1.30. Matlotla a Yunivesithi
- 7.2.10.8.1.31. Bolaodi ba Disebediswa
- 7.2.10.8.1.32. Ho ralwa ha disebediswa
- 7.2.10.8.1.33. Setsi sa Tshehetso ya Baamohedi ba Dikgau

7.3. Tshebetso ya ho kopa rekoto

7.3.1. Kopo ya ho fuwa lesedi e lokela ho romelwa ho Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi foromong e kgethetsweng hona (**Sehokelo sa A**) atereseng kapa imeileng e boletsweng. Haeba ka lebaka la ho holofala kapa ho se tsebe ho ngola le ho bala, a hloleha ho etsa kopo ka ho ngola, kopo e jwalo e ka etswa ka molomo mme Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi a ka thusa hore e ngolwe.

7.3.2. Foromo e kgethilweng e lokela ho hlahisa tse latelang ka ho hlaka:

- 7.3.2.1. Mokgahlelo wa lesedi le kopilweng.
- 7.3.2.2. Foromo ya kopo e hlokehang.
- 7.3.2.3. Dintlha tsa motho ya etsang kopo.

7.3.3. Hlokombela ka kopo hore e tla ba thuso e kgolo ho Yunivesithi hore mokopi a ikamahanye le ditshwanelo tse boletsweng ha e lokela ho phethahatsa kopo ya mokopi. Ka kopo o se ke wa

qeaea ho ikopanya le rona ka Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi atereseng e boletseng ka hodimo, nomoro ya mohala, fekse le/kapa atere se ya imeile (tadima temana ya 5). Etsa bonnete hape ka kopo hore o bontsha boemo ba hao kapa maemo a hao mosebetsing ka hara mokgatlo wa heno (haeba o le teng), ho thusa Yunivesithi ho sebetsana le kopo ya hao.

7.3.4. Haeba o kopela motho e mong lesedi la hae, ka kopo bontsha maemo ao o amanang le yena ka ona kapa mokgatlo ebe o fa Yunivesithi tumello eo motho eo a o fileng yona hore o fuwe ditaba tseo tsa lesedi la hae. Hona ke ho etsa hore Yunivesithi e se ke ya o hanelo ho fumana tokelo ya ho fuwa lesedi lena ka lebaka la hobane e le lekunutu la motho. Etsa bonnete ka kopo hore o bolela sebopaho seo rekoto eo o e kopileng e lokelang ho ba sona e le hore Yunivesithi e tle e hle e o thusa ka botlalo.

7.3.5. Karolo ka nngwe ya **Sehokelo sa A** e na le ditaelo tse lokelang ho phethahatswa e le ho ntlatfatsa kgonahalo ya hore kopo e tle e amohelwe. Mokopi o lokela ho ela hloko dinttha tsena tsa bohlokwa ha a tlatsa foromo ya kopo:

- 7.3.5.1 Moo kopo e tswang bakeng sa direkoto tse amang mokgatlo, ho kgothaletswa hore mohlanka wa diphatlalatso wa mokgatlo le/kapa motho ya dumelletseng a etse kapa a fane ka tumello ya kopo. Haeba kopo e etsetswa motho e mong, khopi ya taelo e dumellang mokopi ho kopela motho e mong e lokela ho hlahiwa ka ho tlatsa foromo e tshwanelehang – **Sehokelo sa A**.
- 7.3.5.2 Kopo e lokela ho fana ka dinttha tse feletseng kamoo a ka kgonang e le ho dumella Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi ho mo lemoha le ho mo tseba.
- 7.3.5.3 Yunivesithi e tla sebetsa kopo ena mme e tsebise mokopi nakong ya matsatsi a 30 (mashome a mararo) ho tloha ka letsatsi leo Yunivesithi e e amohetseng, kapa jwalokaha ho boletswe ke PAIA, ekaba kopo e ananetswe kapa e hannwe. Hona ho lokela ho etswa ka ho ngola, ho ya kamoo ho ka kgonehang, ka mokgwa oo mokopi a kopileng ka teng.

7.3.6. Thuso ya bakopi:

- 7.3.6.1. Haeba mokopi a batla thuso bakeng sa ho etsa kopo, Mohlanka wa Lesedi o lokela ho thusa ka ntle ho tefo.
- 7.3.6.2. Haeba mokopi a etsa kopo ya ho fuwa lesedi le sa kgemeng le mekgwa e lebeletsweng, kapa e sa etswa foromong e nepahetseng, Mohlanka wa Lesedi ha a lokele ho hana kopo eo.
- 7.3.6.3. Mohlanka wa Lesedi kapa batlatsi ba hae, o lokela ho fana ka mabaka a ho hana kopo ena, mme
- 7.3.6.4. Mohlanka wa Lesedi kapa batlatsi ba hae o lokela ho kgothalla ho thusa motho ho tlatsa kopo ho ya ka sebopaho se tshwanelehang.

7.4. Ke eng se ka kotiwang?

7.4.1. Mokopi o lokela ho fuwa tokelo ya ho fumana rekoto efe kapa efe ya Yunivesithi haeba:

- 7.4.1.1. hore rekoto e batlelwa ho phethahatsa kapa ho baballa tokelo efe kapa efe;
- 7.4.1.2. mokopi o ikamahanya le ditshwanelo tsa tshebetso tsa PAIA tse amanang le kopo ya ho fuwa tokelo ya ho fumana rekoto, mme tumello ya rekoto ho ke ke ha hanwa ka yona ho ya ka mabaka a boletseng mona ka tlase.
- 7.4.1.3. Yunivesithi e na le tokelo ya ho hana dikopo tsa lesedi tse sa utlwahaleng kapa ho

kenyeletsa tshebediso ya ditjhelete ka phoso le sepheo se sa rerwang.

7.4.2. Mabaka a mang a motheo ao ka ona Yunivesithi e nang le tokelo, ho ya ka PAIA kapa POPIA, ho hana kopo ya lesedi la motho ka mong ke tshireletso ya:

- 7.4.2.1. boporaefete ba motho wa boraro, eo e leng motho wa tlhaho, e leng ho tla pepesa ka ntle ho mabaka lesedi la botho ba motho ka mong ba motho eo wa tlhaho;
- 7.4.2.2. dintlha tsa kgwebo tsa motho wa boraro, haeba rekoto e na le makunutu a kgwebo, a ditjhelete, a kgwebisano, a saense kapa a botekgeniki ao ha a ka pepeswa a ka bakang mathata bakeng sa katleho ya kgwebo ya motho eo wa boraro.
- 7.4.2.3. dintlha tse senotsweng e le sephiri ke motho wa boraro ho Yunivesithi haeba tshenolo eo ya tsona e ka beha motho wa boraro ka bobeng nakong ya dipuisano kapa tlhodisano ya tsa kgwebo;
- 7.4.2.4. dintlha tsa sephiri tsa motho wa boraro haeba di babaletswe ho ya ka tumellano;
- 7.4.2.5. paballo ya motho ka mong esita le tshireletso ya thepa le mesebetsi ya Yunivesithi;
- 7.4.2.6. direkoto tse nkuwang e le tsa bohlokwa mabapi le ditshebeletso tsa molao;
- 7.4.2.7. mesebetsi ya moruo wa Yunivesithi, e ka kenyelletsang makunutu a kgwebo, ditjhelete, kgwebisano, saense kapa dintlha tsa tekgeniki tseo pepeso e ka bakang mathata bakeng sa ditjhelete kapa katleho ya kgwebo ya Yunivesithi;
- 7.4.2.8. dintlha tseo haeba di ka pepeswa di ka behang Yunivesithi tsietsing mabapi le dipuisano kapa tlhodisano ya tsa kgwebo;
- 7.4.2.9. softewere ya khomphutha eo Yunivesithi e nang le yona; le
- 7.4.2.10. dintlha tsa diphuputso tsa Yunivesithi kapa motho wa boraro haeba ho senolwa ha tsona ho ka senola boitsebahatso ba Yunivesithi, mofuputsi kapa ditaba tsa diphuputso mme di ka beha diphuputso maemong a mabe haholo.

7.5. Mokopi o lokela ho ema nako e kae pele a fumana lesedi le kopilweng?

7.5.1 Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi o tshwanelo ho etsa qeto ka kopo matsatsi a 30 (mashome a mararo) a ho amohela kopo, haeba ho se jwalo, etlaba kopo eo ha e a dumelwa.

7.5.2 Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi a ka eketsa matsatsi a ho etsa qeto ho a fihla ho a 60 (mashome a tsheletseng) ka lebaka la maemo a latelang:

- 7.5.2.1 haeba kopo e kenya direkoto tse ngata kapa e batla diphuputso tsa direkoto tse ngata le hore ho kgema le nako ya pele ho tla sitisa mesebetsi ya Yunivesithi;
- 7.5.2.2 haeba direkoto tse kopilweng di sa fumanehe toropong e le nngwe kapa motsemoholo le diofisi tsa Yunivesithi hoo kopo e ke keng ya phethahatswa ho fumanwa nakong ya matsatsi a 30 (mashome a mararo);
- 7.5.2.3 ha dipuisano le dikarolo tse ding tsa Yunivesithi kapa hammoho le ditheo e hlokeha kapa e lokela ho etswa mabapi le kopo empa e ke ke ya phethahatswa nakong ya matsatsi a 30 (mashome a mararo);
- 7.5.2.4 ha maemo a fetang bonngwe kapa ho feta ho a boletsweng ka hodimo a le teng mabapi le kopo, ho kgema le ona ho ke ke ha phethahatswa nakong ya matsatsi a 30

(mashome a mararo);

- 7.5.2.5 haeba mokopi ka boyena a dumela ka lengolo hore nako e eketswe, kapa
- 7.5.2.6 haeba nako ya matsatsi a 30 (mashome a mararo) e eketswa, Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi o tla tsebisa mokopi mabapi le mabaka a keketso ena ya matsatsi.

7.6 Mokopi o tla tsebisa jwang ka qeto mabapi le kopo ya hae?

Mokopi o tla tsebisa ka qeto ya Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi ka mokgwa o boletsweng foromong.

7.7 Ke eng se nkuwang e le ho hanwa ha kopo?

Haeba Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi a sa fane ka qeto mabapi le phumantsho ya tumello ya ho fumana lesedi mabapi le kopo nakong ya matsatsi a 30 (mashome a mararo) kapa nakong efe kapa efe e ekeditsweng, Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi o tla nkuwa a hanetse kopo eo e jwalo.

7.8 Mokopi a ka etsa eng ha kopo ya hae ya ho fumana lesedi e hannwe?

- 7.8.1 Mokopi a ka kgetha ho nehelana ka boipiletso ho ya ka dipehelo tsa PAIA tse hlahisitsweng dikarolong tsa 75 ho isa ho 77, ka ho sebedisa Formo ya ka hare ya Boipiletso e hoketsweng e le Sehokelo sa E.
- 7.8.2 Haeba mokopi a sa kgotsofala ke qeto ya Yunivesithi, mokopi a ka, ho sebedisa mekgwa yohle ya ditletellebo e fanweng ka hara Tataiso ena, etsa kopo lekgotleng la dinyewe bakeng sa thuso. Kopo eo e jwalo e lokela ho etswa nakong ya matsatsi a 180 (lekgolo le mashome a robedi) kamora hore qeto e etswe ke Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi. Ka ho utlwa ka kopo eo e jwalo, lekgotla la dinyewe le ka fana ka taelo ya toka e namolang, e kenyaletsang –
  - 7.8.2.1 ho dumela, ho fetola kapa ho qhelela thoko qeto eo e leng sesosa sa kopo;
  - 7.8.2.2 ho tshwaneleha ha Mohlanka wa Lesedi ho nka kgato ya ho etsa ho hong kapa ho tlohela ho etsa ho hong, kamoo lekgotla le fumanang ho hlokeha ka teng ho ya ka nako e boletsweng ka hara taelo eo;
  - 7.8.2.3 ho fana ka taelo ya thibelo, thuso ya nako e mahareng kapa thuso e ikgethang, taelo ya phatlalatso kapa dihlapiso; kapa
  - 7.8.2.4 ditshenyehelo.
- 7.8.3 Kopo e jwalo e ka etswa Lekgotleng la Dinyewe la Moahlodi.

7.9 Ho etsahala eng haeba kopo e atlehole?

- 7.9.1 Mokopi o tla fumantshwa monyetla wa ho fumana rekoto haeba ditshwanelo tsohle tsa tshebetso di phethahaditswe ho ya ka ditshwanelo tsa PAIA, ke ho re –
  - 7.9.1.1 kopo e ngotswe hantle e le tokomane foromong e nepahetseng;
  - 7.9.1.2 tumello ya ho etsa kopo lebitsong la motho e mong e hlahisitswe, haeba ho etsa kopo lebitsong la motho e mong le rekoto e kopuwang e hlalositswe ka bottlalo ho thusa Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi ho e hlwaya ka tshwanelo; le
  - 7.9.1.3 tefo ya ditefiso tsohle tse tshwaneleheng.

8 DITEFO

- 8.1 PAIA e beha mefuta e 2 (mmedi) ya ditefo, e leng tefo ya kopo le tefo ya tumello ya phumantsho, tse tshwanelang hore di leshwe pele Yunivesithi e ka hlahloba kopo ya lesedi la motho ka mong.
- 8.2 Ditefo tsa ho kopa le/kapa ho fumantshwa di beiwe ho ya ka Melawana e phatlaladitsweng ho ya PAIA mme mona di kenyeleditswe tlasa **Sehokelo sa B.**
- 8.3 Ditefo tse mabapi le ho fumana tokelo ha monnga dintlha mabapi le lesedi la hae la botho tse laolwang ke Yunivesithi di akarereditswe mona temaneng ya 14.2.

9 DITSHEBELETSO TSE KA FUMANWANG KE DITHO TSA SETJHABA LE KAMOO MOTHO A KA FUMANANG DITSHEBELETSO TSENA KA TENG [KAROLO YA 14 (1)(f)]

Lenane le feletseng la ditshebeletso le kenyaleditswe ka hara Bukana ya tataiso ka kakaretso ya Baithuti ba pele ho Dikgau, Bukana ya Baithuti ba kamora kamohelo ya kgau le dibuka tsa fakhalthi tsa selemo, tse fumanwang mahala difakhalthing tse leng teng tse fumanehang. Ho fapano le mona, ditshebeletso tsena di boletswe ka bottalo ho webosaete ya Yunivesithi ho <http://www.ufs.ac.za>.

10 HO BA LE SEABO BAKENG SA HO THEHA LEANO LE HO ETSA QETO YUNIVESITHING YA FREISTATA [KAROLO YA 14 (1)(g)]

- 10.1 Baithuti le basebetsi ba ka ba le seabo bakeng sa ho theha leano kapa pholisi le ho etsa diqeto tsa Yunivesithi ho ya ka diphumantsho tsa HEA jwalokaha di fetotswe, esita le mekgwa ya tshebetso ya tsa ka hare jwalokaha esita le ho ya ka mekgwa ya tshebetso ya ka hare jwalokaha ho dumellanwe jwalokaha ho dumellanwe le baithuti le basebetsi ho tlaha ka nako le nako.
- 10.2 Batho ba bang ba nang le thahasello ba ka hlahisa maikutlo le dikgothaletso tsa bona ka ho ngolla Mohlanka wa Lesedi kapa Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi atereseng ena e latelang:

Mongodisi
Yunivesithi ya Freistata
P.O. Box 339, BLOEMFONTEIN, 9300

11 DITHUSO TSE FUMANEHANG MABAPI LE HO ETSA KAPA HO HLOLEHA HO ETSA HO YA KA MOLAO [KAROLO YA 14 (1)(h)]

- 11.1 Moithuti kapa motho feela wa setjhaba a ka hlahisa ttlebo ya hae ka lengolo ho Mohlanka wa Lesedi kapa Motlatsi wa Mohlanka wa Lesedi.
- 11.2 Basebetsi ba ka sebedisa mekgwa ya tlahiso ya ditittlebo ya Yunivesithi.
- 11.3 Ttlebo e ka ba ho ya ka molao kapa ho hloleha ho ya ka dipehelo tsa Molao, motho ya hlasisang ttlebo a ka nka dikgato jwalokaha ho boletswe ho dikarolo tsa 74 ho isa ho 82 tsa PAIA.
- 11.4 Mokopi kapa motho wa boraro ya boletseng karolong ya 74 ya PAIA a ka hlahisa ttlebo ho Molaodi wa Dintlha tsa Lesedi kamora hore mokopi kapa motho wa boraro a sebedise mekgwa ya ka hare yohle ya boipiletso (tadima seratswana sa 7.8) kgahlano le qeto ya Yunivesithi. Hona ho tla etsahala ka ho tlatsa Foromo ya Ttlebo, e hoketsweng e le Sehokelo sa F.

12 DINTLHA TSE DING JWALOKAHA DI BOLETSWE HO YA KA MOLAO [KAROLO YA 14 (1)(i)]

Ha jwale ha ho na dintlha tse ding tse ka fumanehang tse tswang Yunivesithing ho ya ka karolo ya 92 tse ka behwang mona.

13 HO ETSA PEHELO HA UFS

Haese ha ho boletswe ka tsela e nngwe ke molao, ho ya ka karolo ya 32 ya PAIA, Yunivesithi e fana ka pehelo ka selemo le selemo ho Molaodi wa Lesedi ho ya ka ditshwanelo tsa puso ya yona.

14 DITSHWANELO TSA POPIA MABAPI LE HO SEBETSANA LE LESEDI LA MOTHOKA MONG

14.1 Morero wa tshebetso

14.1.1 Dintlha tsa botho di bolela dintlha tse amanang le mothok a mong, ya phelang, wa tlhaho athe dintlha di amana le mothok a mong ya ka tsejwang, ya leng teng.

14.2 Morero wa tshebetso ya Dintlha tsa botho

14.2.1 Ho ya ka POPIA, lesedi la mothok a mong le lokela ho sebediswa bakeng sa sepheo se itseng se ikgethileng. Sepheo seo ka sona lesedi la mothok a mong le monnga lesedi lena ka ho ikgetha. Sepheo sena se pepesitswe ka mokgwa o ikgethileng, ka ho qaqka kapa ka ho bopa monahano, mme ka nako eo lesedi la botho le a bokellwa.

14.2.2 Ka kakaretso lesedi la mothok a mong le sebediswa bakeng sa merero ya baithuti ba dulang moo, baamehi, bafepedi, tshebeletso kapa phumantsho ya sehlahiswa, bolaodi ba direkoto, tshireletso, batho ba boraro, kgiro le ditaba tse amanang le hona.

14.3 Ditokelo tsa monnga dintlha tsa lesedi

14.3.1 Ho fumana Lesedi la Mothok a mong

14.3.1.1 Molao wa POPIA o dumela hore monnga lesedi a ka, ha a hlahisa bopaki ba boitsebiso, kopa mothok a mabapi le monnga taba tsena mme a ka kopa tumello ya fumantshwa tokelo ya ho fumana lesedi leo, ho kenyaletswa lesedi mabapi le boitsebahatso ba mothok a mong wa boraro ya nang kapa ya kileng a ba le tokelo ya ho fumana lesedi leo.

14.3.1.2 Molao wa POPIA o bile o hhalosa hore, moo monnga lesedi a lokelang ho lefa tefo ya ditshebeletso tseo a di etseditsweng, Mothok a mabapi le monnga lesedi tokomane e ngotsweng ya bongata ba tjhelete eo a lokelang ho lefa tefo ya e lefa pele a fana ka ditshebeletso, ebole a ka tlama mokopi ho lefa ebole a kopa hore mokopi a lefe depositi tsa tsohle kapa e be karolo ya tefo.

14.3.1.3 Mabaka a ho hana kopo ya monnga lesedi a boletswe ho PAIA.

14.3.2 Ho hana Tshebetso ya Dintlha tsa Botho

14.3.2.1 POPIA e hlahisa mona hore monnga lesedi ka nako efe kapa efe a ka hana, qaleng kapa nako efe kapa efe ho sebetsana le lesedi la monnga lona ka Yunivesithi, ka mabaka a utlwahalang a amanang le maemo a hae a ikgethileng, haese ha bonamodi bo fana ka tshebetso eo e jwalo. Monnga lesedi lena o lokela ho tlatsa foromo e hokeletsweng mona e le Sehokelo sa C ebe o e romela ho Mohlanka wa Lesedi atereseng ya poso kapa ya seterata kapa imeile e boletsweng ka hodimo ho temana ya 5.

14.3.3 Ho lokisa Dintlha tsa Botho

14.3.3.1 Monnga lesedi a ka kopa Yunivesithi ho lokisa kapa ho hlakola lesedi leo la hae leo e nang le lona kapa e le laolang le sa nepahalang hantle, le sa tshwaneleng, le lengata ho feta tekano, le fetilweng ke nako, le sa fellang kapa le haellang, le lahlisang taolo

kapa le fumanweng ka ntle ho molao; kapa ho senya le ho hlakola rekoto ya motho ka mong mabapi le dintlha tsa monnga lesedi tseo Yunivesithi e seng e sa tshwanela ho ba le tsona ho ya ka dipehelo tsa *POPIA* tsa ho le baballa le thibelo ya phumantsho ya tsona direkoto tseo.

- 14.3.3.2 Monnga lesedi ya batlang ho kopa hore ho lokiswe kapa ho hlakolwe dintlha tsa lesedi la botho la hae kapa ho senywa kapa ho hlakolwa ha rekoto ya lesedi la botho ba hae, o lokela ho romela kopo ya hae ho Mohlanka wa Lesedi atereseng ya poso kapa aterese ya seterata, fekse kapa aterese ya imeile e boletseng ka hodimo temaneng ya 5, ya foromo e hoketsweng mona e le Sehokelo sa *D*.

14.3.4 Ditletlobo

- 14.3.4.1 Motho ofe kapa ofe o na le hona ho hlahisa tletlebo ho Molaodi wa Dintlha tsa lesedi ho tsebisa ka tshireletso ya dintlha tsa lesedi tsa monnga dintlha tseo tsa lesedi.
- 14.3.4.2 Ho hlahisa tletlebo, tlatsa foromo ya 5, e hoketsweng e le Sehokelo sa *G*, ebe o romela imeile ya foromo eo e tlatsitsweng ho POPIAComplaints@inforegulator.org.za.

14.4 Mekgahlelo ya Beng ba Lesedi

- 14.4.1 Yunivesithi e na le lesedi le direkoto tsa mekgahlelo ena e latelang ya beng ba lesedi:

- 14.4.1.1 Baikopedi ba mosebetsi;
- 14.4.1.2 basebetsi ba Yunivesithi;
- 14.4.1.3 ba nang le seabo le baithuti ba Yunivesithi;
- 14.4.1.4 motho ofe kapa ofe wa boraro eo Yunivesithi e laolang ditshebeletso tsa hae le ho phethahatsa thomo ya hae ya molao;
- 14.4.1.5 borakontraka ba Yunivesithi;
- 14.4.1.6 bafepedi ba Yunivesithi, le
- 14.4.1.7 bafani ba ditshebeletso ba Yunivesithi.

(*Lenane lena la mekgahlelo ya dintlha tse tshwanelehang ha le a kenya tsohle.*)

14.5 Mekgahlelo ya baamohedi ba filweng Lesedi

- 14.5.1 Ho ya ka boleng ba ditaba, Yunivesithi e ka fana ka lesedi kapa direkoto ho mekgahlelo ena e latelang ba baamohedi:
- 14.5.1.1 Mekgatlo e okamelang ya molao, balaodi kapa dikhomishene tsa molao tsa dipatlisiso tse etsang kopo bakeng sa dintlha kapa datha;
- 14.5.1.2 Iekgotla lefe kapa lefe la molao, moifo wa tsamaiso kapa wa toka, bonamodi, khomishene ya molao kapa Monamodi ya etsang kopo bakeng sa dintlha kapa tshibollo ho ya ka melao e ka sebediswang (ke ho re,

Khomishene ya Tlhodisano ho ya ka Molao wa Tlhodisano wa Nomoro ya 89 wa selemo sa 1998);

- 14.5.1.3 Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa, kapa bolaodi bo bong bo jwalo;
- 14.5.1.4 Motho ofe kapa ofe ya etsang kopo e atlehileng ho ya ka PAIA;
- 14.5.1.5 Ho ya ka phumantsho ya molao o ka sebediswang, Yunivesithi e ka sebedisa lesedi mabapi le maemo a motho a mekitlane le bohole ba biro ya mekitlane kapa mokgatlo wa bafani ba mekitlane kapa mokgatlo o mong wa indasteri eo ho yona Yunivesithi e sebetsang, le
- 14.5.1.6 motho ofe kapa ofe ya laolang kgwebo le Yunivesithi boemong bo tlwaetseng ba kgwebo.

14.6 Diphetiso tse rerilweng tse tshelang meedi tsa lesedi la motho ka mong

- 14.6.1 Haeba monnga ditaba tsena tsa lesedi a hae a etela webosaete ya Yunivesithi ho tswa naheng e nngwe ka ntle ho na ha eo diseva tsa Yunivesithi di fumanehang teng (ka hare ho na ha ya Afrika Borwa), dikamano tse ding tse fapaneng di tla qetela ka ho fetisa lesedi ho ya ka nqane ho meedi ya matjhaba.
- 14.6.2 Yunivesithi e ka nna ya tshwanela ho fetisetsa lesedi la monnga lona ho baamehi ba bang kapa bafani ba ditshebeletso dinaheng tse ka thoko ho Afrika Borwa, mme boemong boo Yunivesithi e tla tshwaneleha ka bottlalo ho kgema le molao wa tshireletso ya lesedi la motho. Hona ho ka etsahala haeba diseva kapa diphepelo tsa Yunivesithi le bafani ba ditshebeletso ba fumaneha ka thoko ho Afrika Borwa, kapa haeba ditshebeletso tsa Yunivesithi di fumanwa tshebetsong kapa diseva tse ka thoko ho Afrika Borwa le/kapa monnga ditaba tsena a sebedisa ditshebeletso le dihlahiswa tsa Yunivesithi ha a ntse a etetse dinaha tse ka thoko ho sebaka sena. Dinaha tsena di ka nna tsa hloka melao ya tshireletso e tshwanang le ya Afrika Borwa.

14.7 Mekgwa ya tshireletso e sebedisitsweng ho etsa bonneta ba sephiri le boporaefete ba lesedi e leng tse lokelang ho sebetswa

- 14.7.1 Yunivesithi e itlamme ho sebedisa basireletsi ba tshireletso ba etellang pele.
- 14.7.2 Yunivesithi e na le tshireletso e ikgethileng ya dihlopha tseo hangata di lekolang botjha le ho ntlatfatsa mekgwa ya Yunivesithi e le ho baballa dintlha tsa lesedi la motho ka mong kgahlano le ho fumanwa ke ya sa le lokelang, tahleheloo ka kotsi, pepeso kapa tshenyo.
- 14.7.3 Haeba Yunivesithi e na le kontraka le mokgatlo o mong ho fa Yunivesithi ditshebeletso kapa tshebeletso lebitsong la Yunivesithi e le ho sebedisa dintlha tsa lesedi la motho ka mong, Yunivesithi e tla etsa bonneta ba hore e na le mekgwa e tshwanelehang ya tshireletso mme e sebedisa lesedi lena ka mokgwa oo Yunivesithi e ba laetseng ka teng. Mekgatlo ena ha e na fuwa tokelo ya ho sebedisa dintlha tsena tsa botho bakeng sa merero ya bona. Haeba ho tshwaneleha, dihlopha tsa Yunivesithi tsa tshireletso di tla hlahloba mekgatlo eo e jwalo ho etsa bonneta ba hore e kgema le ditshwanelo tse beilweng ke Yunivesithi.
- 14.7.4 Dikamano ka inthanete (jwaloka diimeile) ha di a sireletseha haese feela ha di tshwailwe ka hloko. Dikamano mabapi le ditaba tsa monnga lesedi di ka fihliswa dinaheng tse ngata pele di ka hlahlisa – kaha hona e le sebopetho sa inthanete. Yunivesithi e ke ke ya amohela boikarabelo ba ho sebedisa kapa ho lahla lesedi la motho ka mong le sa laolweng ke Yunivesithi.

15 TLHOKOMELO YA TOKOMANE

NOMORO YA MOFUTA KA MONG	LETSATSI
1	30 Phupjane 2021

SEHOKELO SA A

FOROMO YA 2

KOPO YA HO FUMANA REKOTO

[Molawana wa 7]

HLOKOMELA:

1. *Bopaki ba boitsebiso bo lokela ho hokelwa ke mokopi.*
2. *Haeba kopo e etseditswe motho e mong, bopaki ba tumello eo bo lokela ho hokelwa foromong ena.*

HO:	Mohlanka wa Tlhahisolededing Moprofesa FW Petersen Motlatsi wa Motjhanselara le Mosuwehlooho Yunivesithi ya Freistata P.O. Box 339 BLOEMFONTEIN 9300 (Aterese)	Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisolededing Monghadi N N Ntsababa Mongodisi Yunivesithi ya Freistata P. O. Box 339 BLOEMFONTEIN 9300
-----	---	---

Imeile: vcpoffice@ufs.ac.za

Imeile: registrar@ufs.ac.za

Nomoro ya fekse: _____

Tshwaya ka letshwao la "X"

Kopo e entswe ka lebitso la ka.

Kopo e etseditswe motho e mong.

DINTLHA TSA BOTHO	
Mabitso	
Nomoro ya boitsebiso	
MaMaemo ao kopo e entsweng ka ona (haeba e etseditswe motho e mong)	
Aterese ya poso	
StrAterese ya seterata	
Imeile	

Dinomoro tsa boikopanyo	Mohala (B):		Fekse:				
	Selefounu:						
Mabitso a motho ya etseditsweng kopo (haeba a le teng):							
Nomoro ya boitsebiso							
Aterese ya poso							
Aterese ya seterata							
Imeile							
Dinomoro tsa boikopanyo	Mohala (B)		Fekse:				
	Selefounu:						

DINTLHA TSA REKOTO E KOPILWENG

Fana ka dintlha tse feletseng tsa rekoto e kopuwang, ho kenyelletswa le nomoro ya boikgopotso, haeba o e tseba, ho etsa hore rekoto e fumanwe. (Haeba sebaka se fanweng se sa lekana, ka kopo tswela pele leqepheng le ka thoko mme e hokelwe foromong ena. Maqephe a hoketsweng ohle a lokela ho saenwa.)

Tlhaloso ya rekoto ka karolo a tshwanelehang ya rekoto:	
Nomoro ya boikgopotso, haeba e le teng	
Dintlha tse ding tsa rekoto	

MOFUTA WA REKOTO

(Tshwaya lebokose le tshwanelehang ka "X")

Rekoto e ngotswe kapa e tlantswe	
Rekoto e na le ditshwantsho (di kenyeltsa dinepe, dislaete, dikgatiso tsa <i>video</i> , ditshwantsho tse entsweng ka khomphutha, diketjhe, jwalojwalo)	
Rekoto e na le mantswe a hatisitsweng kapa dintlha tse ding tse ka hlahiswang hape ka modumo	
Rekoto e bolokwa ka hara khomphutha e le sebopehong sa elektroniki kapa e ka balwa ka motjhini	

FOROMO YA PHUMANO

(Tshwaya lebokose le tshwanelehang ka "X")

Khopi ya rekoto e tlantsweng (ho kenyeltswa le dikhopi tsa ditshwantsho, dingololo le dintlha tse bolokilweng khomphutheng kapa di le sebopehong sa elektroniki kapa di ka balwa ka motjhini)	
Ngollolo e ngotsweng kapa e tlantsweng ya ditshwantsho (di kenyeltsa dinepe, dislaete, dikgatiso tsa <i>video</i> , ditshwantsho tse entsweng ka khomphutha, diketjhe, jwalojwalo)	
Ngollolo ya modumo (tokomane e ngotsweng kapa e tlantsweng)	
Khopi ya rekoto ka <i>flash drive</i> (ho kenyeltswa ditshwantsho le medumo)	
Khopi ya rekoto ho <i>compact disc drive</i> (ho kenyeltswa ditshwantsho le medumo)	
Khopi ya rekoto e bolokilweng ho <i>cloud storage server</i>	

MOKGWA WA PHUMANO

(Tshwaya lebokose le tshwanelehang ka "X")

Ho hlahlojwa ha rekoto atereseng e ngodisitsweng ya setjhaba/mokgatlo wa poraefete (ho kenyeltswa ho mamela mantswe a hatisitsweng, dintlha tsa lesedi le ka hlahiswang ka medumo, kapa dintlha tse bolokilweng ka khomphutha kapa di le sebopehong sa elektroniki kapa di ka balwa ka motjhini)	
--	--

Ditshebeletso tsa poso ho ya atereseng ya poso	
Ditshebeletso tsa poso ho ya atereseng ya seterata	
Ditshebeletso tsa <i>courier</i> ho ya atereseng ya seterata	
Dintilha tsa fekse ka sebopeho se ngotsweng kapa se tlantsweng (ho kenyelotswa le dingollo)	
Imeile ya dintilha (ho kenyelotswa le medumo, haeba ho kgoneha)	
Karolelano / phetisetso ya faele	
Puo e kgothaletswang <i>Hlokomela hore haeba rekoto e sa fumanehe ka puo eo o e kgethang, tumello e ka fanwa ka puo eo rekoto e fumanehang ka yona)</i>	

DINTLHA TSA TOKELA YA HO BABALLWA KAPA HO HLOKOMELWA	
<p><i>Sebaka seo ho fanweng ka sona ha se a lekana, ka kopo tswela pele leqepheng le ka thoko ebe o le hokela Foromong ena. Mokopi o lokela ho saena maqephe a ekeditweng.</i></p>	
Bontsha hore ke tokelo efe e lokelang ho baballwa kapa ho hlokamelwa	
Hhalosa hore hobaneng ha rekoto e kopilweng e batlelwa ho baballa tokelo e boletsweng ka hodimo:	
DITEFO	
<ul style="list-style-type: none"> a) Tefo ya kopo e lokela ho leshwa pele kopo e ka sebetswa. b) O tla tsebisa ka tjhelete e lokelang ho leshwa haeba tumello e lokela ho leshwa. c) Tefo e lokelang ho leshwa bakeng sa rekoto e laolwa ke foromo eo tumello e batlehang le nako e tshwaneleheng e batlehang bakeng sa ho batla le ho hlophisa rekoto. d) Haeba o tshwanela hore o se ke wa lefa tefo efe kapa efe, fana ka lebaka la monyetla oo. 	
Lebaka	

--	--

O tla tsebiswa ka lengolo haeba kopo ya hao e amohetswe kapa e sa amohelwa mme haeba e amohetswe, o lokle aho lefa bokae mabapi le kopo ya hao, haeba ho tshwaneleha. Ka kopo, bontsha mokgwa oo o ratang ho buisanwe le wena ka ona:

Aterese ya Poso	Fekse	Puisano ka elektroniki (E hlakise ka kopo)

E saennwe mane _____ ka la _____ letsatsi la _____ 20 _____

Tshaeno ya mokopi / motho ya etseditsweng kopo

BAKENG SA OFISI

Nomoro ya referense:	
Kopo e amohetswe: (Bolela Boemo, Lebitso le Sefane sa Mohlanka wa Tlhahisoleseding)	
Letsatsi la kamohelo:	
Ditefello tsa phumano:	
Deposit (haeba di hlokeha):	

Tshaeno ya Mohlanka wa Tlhahisoleseding

SEHOKELO SA B
DITEFO

Ditefo mabapi le Mekgatlo ya Setjhaba

Thepa	Tlhaloso	Tjhelete
1.	Tefo e lokelang ho leshwa ke mokopi e mong le e mong	R100.00
2.	Katiso ya leqephe la boholo ba A4	R1.50 leqephe kapa karolo ya lona.
3.	Kgatiso ya leqephe la boholo ba A4	R1.50 leqephe kapa karolo ya lona.
4.	Khopi e ka balwang ka khomphutha ka: (i) <i>Flash drive</i> (e lokela ho fanwa ke mokopi) (ii) <i>Compact disc</i> <ul style="list-style-type: none"> • Haeba e fanwa ke mokopi • Haeba e fanwa ke mokopi 	R40.00 R40.00 R60.00
5.	Ngollo ya ditshwantsho tsa leqephe la boholo ba A4	Ho tla kotjwa tshebeletso ka ntle. Ho tla tswa ho tekanyetso ya mofani wa tshebeletso eo.
6.	Khopi ya ditshwantsho	
7.	Ngollo ya rekoto e mamelwang ya leqephe la boholo ba A4	R24.00
8.	Khopi ya rekoto e mamelwang ho: (i) <i>Flash drive</i> (e tla fanwa ke mokopi) (ii) <i>Compact disc</i> <ul style="list-style-type: none"> • Haeba e fanwe ke mokopi • Haeba e fanwe ke mokopi 	R40.00 R40.00 R60.00
9.	Ho batla le ho hlophisa rekoto bakeng sa ho pepesa bakeng sa hora ka nngwe kapa karolo ya hora, ho sa kenyeletswa hora ya pele, ka ho batleha bakeng sa patlisiso le tlhophiso. eseng ho feta tjhelete yohle	R100.00 R300.00
10.	Deposit: Haeba patlisiso e feta dihora tse 6	Karolo ya boraro ya tefo ya kopo e balwa ho ya ka thepa ya 2 ho isa 8.
11.	Thomello ka poso, imeile kapa mokgwa ofe kapa ofe wa phetiso ka elektroniki	Tefello e tshwanelehang, haeba e le teng

Ditefo mabapi le Mekgatlo ya Poraefete

Thepa	Tlhaloso	Tjhelete
1.	Tefo e lokelang ho leshwa ke mokopi e mong le e mong	R140.00
2.	Fotokhopi/khopi e tlantsweng e ntsho le bosweu ya boholo ba leqephe la A4	R2.00 ka leqephe kapa karolo ya lona.
3.	Khopi e hatisitsweng ya boholo ba leqephe la A4	R2.00 ka leqephe kapa karolo ya lona.
4.	Khopi ya sebopoho se ka balwang ka khomphutha ho: (iii) <i>Flash drive</i> (e tla fanwa ke mokopi) (iv) <i>Compact disc</i> <ul style="list-style-type: none"> • Haeba e fanwa ke mokopi • Haeba e fuwa mokopi 	R40.00 R40.00 R60.00

5.	Bakeng sa ngollo ya ditshwantsho tsa boholo ba leqephe la A4	
6.	Khopi ya ditshwantsho	Tshebeletso e batlwa ka ntle. Ho tla tswa ho tekanyetso e tswang ho Mofani wa ditshebeletso.
7.	Ngollo ya rekoto e mamelwang ya boholo ba leqephe la A4	R24.00
8.	Khopi ya rekoto e mamelwang ho: (v) <i>Flash drive</i> (e tla fanwa ke mokopi) (vi) <i>Compact disc</i> <ul style="list-style-type: none"> • Haeba e fanwa ke mokopi • Haeba e fuwa mokopi 	R40.00 R40.00 R60.00
9.	Ho batla le ho hlophisa rekoto bakeng sa ho pepesa bakeng sa hora ka nngwe kapa karolo ya hora, ho sa kenyelotswa hora ya pele, ka ho batleha bakeng sa patlisiso le tlhophiso. Tjhelete e se fete paloyohle ya	R145.00 R435.00
10.	Depositi: Haeba ho batla ho feta dihora tse 6	Karolo ya boraro ho ya ka kopo e balwa ho ya ka thepa ya 2 ho isa 8.
11.	Thomello ka poso, imeile kapa mokgwa ofe kapa ofe wa phetiso ka elektroniki	Tjhelete ya sebele, haeba ho hlokeha.

FOROMO YA 3
SEPHETHO SA KOPO LE DITEFO TSE LOKELANG HO LESHWA
[Molawana wa 8]

Hlokomela:

1. *Haeba kopo e fanwe—*
  - (a) *tjhelete ya depositi, (haeba e le teng), e lokela ho leshwa pele kopo ya hao e sebetswa; mme*
  - (b) *Rekoto e kopilweng / karolo ya rekoto e tla lokollwa feela ha pontsho ya tefo e feletseng e fumanwe.*
2. *Ka kopo sebedisa nomoro ya referense e mona ka tlase dingollanong tsohle tsa kamoso.*

Nomoro ya referense: _____

HO: _____
 _____
 _____
 _____

Kopo ya hao ya letsatsi la _____, e a lekolwa.

1. O kopile:

Tlhahlolo ya dintlha atereseng mekgatlong e ngodisitsweng ya setjhaba / poraefete (ho kenyelotswa ho mamela mantswe a rekotilweng, dintlha tse ka atoloswang ka modumo, kapa dintlha tse bolokilweng khomphutheng kapa ka sebopetho sa elektroniki kapa ho balwa ka motjhini) ke mahala. O tshwanelo ho etsa peheletso ya nako bakeng sa tekolo ya dintlha ebe o tla ka Foromo ena. Haeba o batla katiso efe kapa efe ya dintlha tsena, o tla tshwanelo ho lefa ditefo tse boletsweng ho Sehokelo sa B.	
---	--

KAPA

2. O kopile:

Dikhopi tse tlantsweng tsa dintlha (ho kenyelotswa dikhopi tsa ditshwantsho dife kapa dife, dingollole le dintlha tse bolokilweng khomphutheng ka sebopetho sa elektroniki kapa ho balwa ka motjhini)	
Ngollole e ngotsweng kapa e tlantsweng ya ditshwantsho (hona ho kenyelotsa dinepe, diselaete, dikgatiso tsa video, ditshwantsho tse entsweng ka khomphutha, disketjhe, jwalojwalo)	
Ngollole ya modumo (tokomane e ngotsweng ka letsho kapa e tlantsweng)	
Khopi ya dintlha ho <i>flash drive</i> (ho kenyelotswa ditshwantsho le medumo)	
Khopi ya dintlha ho <i>compact disc drive</i> (ho kenyelotswa ditshwantsho le medumo)	
Khopi ya rekoto e bolokilweng ka <i>cloud storage server</i>	

3. E lokela ho romelwa:

Ditshebeletso tsa poso ho ya atereseng ya poso	
Ditshebeletso tsa poso ho ya atereseng ya seterata	
Ditshebeletso tsa <i>courier</i> ho ya atereseng ya seterata	
Fekse ya dintlha e ngotswe kapa e tlantswe (ho kenyelotswa le dingollole)	
Imeile ya dintlha (ho kenyelotswa medumo haeba ho kgoneha)	

Karolelano / phetisetso ya faele	
Puo e kgethilweng: (Hlokomela hore haeba rekoto e sa fumanehe ka puo eo o e kgethileng, o ka fumana tumello ka puo eo rekoto e fumanehang ka yona)	

Ka kopo, hlokomela hore kopo ya hao e:

☐	Dumeletswe
☐	Hannwe, ka mabaka a latelang:

4. Ditefo tse lokelang ho leshwa mabapi le kopo ya hao:

Thepa	Tefo ho ya ka leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya lona / thepa	Palo ya maqephe/thepa	Paloyohle
Fotokopi			
Khopi e tlantsweng			
Bakeng sa khopi e ka balwang ka khomphutha ka: (i) <i>Flash drive</i> • E tla fanwa ke mokopi (ii) <i>Compact disc</i> • Haeba e fanwa ke mokopi • Haeba e fuwa mokopi	R40.00 R40.00 R60.00		
Bakeng sa ngollo ya ditshwantsho tsa boholo ba leqephe la A4	Tshebeletso e tla batlwa ka ntle. Ho tla tswa ho tekanyetso ya mofani wa tshebeletso		
Khopi ya ditshwantsho			
Ngollo ya rekoto e mamelwang, ya boholo ba leqephe la A4	R24.00		
Khopi ya rekoto e mamelwang (i) <i>Flash drive</i> • E tla fanwa ke mokopi (ii) <i>Compact disc</i> • Haeba e fanwa ke mokopi • Haeba e fuwa mokopi	R40.00 R40.00 R60.00		
Thomello ka poso, imeile kapa phetisetso efe kapa efe ya elektroniki:	Ditefello tsa sebele		
PALOYOHLE:			

5. Depositi tse lokelang ho leshwa (haeba patlisiso e feta dihora tse tsheletseng):

☐ E	☐ Tjhe
Dihora tsa patlisiso	Tjhelete ya depositi (e balwa ka nngwe-borarong ya tjhelete)

	yohle ho ya ka kopo)	
--	----------------------	--

Tjhelete e lokela ho leshwa akhaontong ena ya Banka e latelang:

Lebitso la Banka:

_____

Lebitso la monnga akhaonto:

_____

Mofuta wa akhaonto:

_____

Nomoro ya akhaonto:

_____

Khoutu ya Lekala:

_____

Nomoro ya referense:

_____

Hlahisa bopaki ba tefo ho:

_____

E saenetswe mane _____ ka _____ letsatsi la _____ 20 _____

Mohlanka wa Tlhahisoleseding

SEHOKELO SA C

FOROMO YA 1

HO HANWA HA HO SEBETSWA HA DINTLHA TSA LESEDI LA MOTHOKA MONG HO YA KA KAROLO YA 11(3) YA TSHIRELETSO YA MOLAO WA TSHIRELETSO YA LESEDI LA MOTHOKA MONG WA SELEMO SA 2013 (MOLAO WA NOMORO YA 4 WA 2013)

MELAWANA E AMANANG LE TSHIERELETSO YA LESEDI LA MOTHOKA MONG, 2018
[Molawana wa 2]

Hlokomela:

1. *Diafidavite kapa ditokomane tse ding tsa bopaki jwalokaha di sebediswa ho tshehetsa ho hanwa ha kopo, di ka hokelwa.*
2. *Haeba sebaka se siilweng foromong ena se sa lekana, hlahisa lesedi lena la ditaba e le Sehokelo foromong ena ebe o saenela leqephe ka leng.*
3. *Tlatsa ho ya kamoo ho tshwanelehang.*

A	DINTLHA TSA MONNGA LESEDI
Mabitso le sefane / lebitso le ngodisitsweng la monnga lesedi:	
Mohlwai ya ikgethileng / nomoro ya boitsebiso	
Aterese ya bodulo, poso kapa kgwebo:	
	khoutu ( )
Nomoro/Dinomoro tsa boikopanyo:	
Nomoro ya Fekse/Aterese ya imeile:	
B	Dintlha tsa Motho ya nang le boikarabelo
Lebitso/Mabitso le sefane/lebitso le ngodisitsweng la motho ya ikarabellang:	
Aterese ya bodulo, poso kapa kgwebo:	

E saenetswe ka la letsatsi la 20

TSHAENO YA MOTHÖ YA TSHWANELEHANG

SEHOKELO SA D

FOROMO YA 2

KOPO YA HO LOKISA KAPA HO HLAKOLA DINTLHA TSA LESEDI LA MOTHOKA MONG KAPA HO SENYA REKOTO YA DINTLHA TSA LESEDI LA MOTHOKA MONG HO YA KA KAROLO YA 24(1) YA MOLAO WA TSHIRELETSO YA LESEDI LA MOTHOKA MONG WA SELEMO SA 2013 (MOLAO WA NOMORO YA 4 WA 2013)

MELAWANA E AMANANG LE PABALLO YA LESEDI LA MOTHOKA MONG, WA 2018

[Molawana wa 3]

Hlokomela:

1. *Diafidavite kapa ditokomane tse ding tsa bopaki jwalojaha di sebediswa ho tshehetso kopo, di ka hokelwa.*
2. *Haeba sebaka se fanweng foromong ena se sa lekana, hlahisa dintlha e le sehokelo sa foromo ena ebe o saena leqephe ka leng la sona.*
3. *Tlatsa ho ya kamoo ho tshwanelehang.*

Tshwaya lebokose le tshwanelehang ka "x".

Kopo bakeng sa:

Ho lokisa kapa ho hlakola ha lesedi la mothokha mong mabapi le dintlha tse tshwanelehang tse tshwerweng kapa tse laolwang ke mothokha ya ikarabellang bakeng sa tsona.

Ho senya kapa ho hlakola rekoto ya lesedi la mothokha mong mabapi le ditaba tse tshwanelehang tse tshwerweng kapa tse laolwang ke mothokha ya ikarabellang bakeng sa tsona mme hape a se a sa tshwanelehang ho ba le rekoto ya lesedi leo.

A	DINTLHA TSA MONNGA LESEDI
Lebitso/Mabitso le sefane / lebitso le ngodisitsweng la monnga lesedi:	
Mohlwai ya ikgethileng / nomoro ya boitsebiso	
Aterese ya bodulo, poso kapa kgwebo:	

	khoutu ( )
Nomoro/Dinomoro tsa boikopanyo:	
Nomoro ya Fekse/Aterese ya imeile:	
B	DINTLHA TSA LESEDI LA MOTHO YA IKARABELLANG
Lebitso/Mabitso le sefane/lebitso le ngodisitsweng la motho ya ikarabellang:	
Aterese ya bodulo, poso kapa kgwebo:	
	khoutu ( )
Nomoro/Dinomoro tsa boikopanyo:	
Nomoro ya Fekse/Aterese ya imeile:	
C	LESEDI LE LOKELANG HO LOKISWA / HLAKOLWA/ SENYWA/SENTSWE
D	MABAKA BAKENG SA HO *LOKISWA KAPA HO HLAKOLWA HA LESEDI LA MOTHO KA MONG MABAPI LE DINTLHA TSA MONNGA LESEDI HO YA KA KAROLO YA 24(1)(a) YA RUILENG KAPA YA LAOLWANG KE MOTHO YA NANG LE BOIKARABELO; Esita kapa MABAKA A HO * SENYA KAPA HO HLAKOLA REKOTO YA LESEDI LA MOTHO KA MONG MABAPI LE DINTLHA HO YA KA KAROLO YA 24(1)(b) EO MOTHO YA NANG LE BOIKARABELO A SENG A SE NA BOIKARABELO BA HO BA LE BONA. (Ka kopo fana ka mabaka a feletseng mabapi le kopo.)

E saenetswe _____ ka la _____ letsatsi la _____ 20 _____

Tshaeno ya motho ya tshwanelehang

SEHOKELO SA E

FOROMO YA KA HARE YA BOIPILETSO

FOROMO YA 4

[Molawana wa 9]

Nomoro ya referense: .....

DINTLHA TSA MOKGATLO WA SETJHABA				
Lebitso la Mokgatlo wa Setjhaba				
Lebitso le Sefane sa Mohlanka wa Tlhahisoledsing:				
DINTLHA TSA MOTLETEBI YA ETSANG BOIPILETSO BA KA HARE				
Mabitso ka bottalo				
Nomoro ya boitsebiso				
Aterese ya Poso				
Dinomoro tsa boikopanyo	Mohala (B)		Fekse	
	Selefounu			
Imeile				
Na boipiletso ba ka hare bo etseditswe motho e mong?	E	☐	Tjhe	☐
Haeba karabo e le "e", bolela maemo ao boipiletso boo ba ka hare ba motho e mong bo entsweng ka bona: (<i>Bopaki ba bokgoni kapa maemo ao boipiletso bo entsweng ka ona, haeba ho hlokeha, bo lokela ho hlahiswa.</i>)				
DINTLHA TSA MOTHO YA ETSETSWANG BOIPILETSO (<i>Haeba e hlahisitswe ke motho wa boraro</i>)				
Mabitso ka bottalo				
Nomoro ya boitsebiso				
Aterese ya Poso				
Dinomoro tsa boikopanyo	Mohala (B)		Fekse	
	Selefounu			
Imeile				

QETO E NKILWENG MABAPI LE BOIPILETSO BA KA HARE
(Tshwaya lebokose le tshwanelehang ka "X")

Ho hanwa ha phumantsho ya kopo	
Qeto mabapi le ditefo tse beilweng ho ya ka karolo ya 22 ya Molao	
Qeto mabapi le katoloso ya nako eo ka yona kopo e lokelang ho sebetswa ho ya ka karolo ya 26(1) ya Molao	
Qeto mabapi le karolo ya 29(3) ya Molao ya ho hana tokelo ya phumano ka sebolepho seo mokopi a se kopileng	
Qeto ya ho fana ka tumello ya phumano	

MABAKA A BOIPILETSO

(Haeba sebaka se sa lekana, tswela pele leqepheng le ka thoko empa o le hokele foromong ena mme maqephhe ohle a ekeditsweng a lokela ho saenwa)

Bolela mabaka a boipiletso ba ka hare:	
Fana ka mabaka afe kapa afe a ka tshwanelehang bakeng sa ho sebetsa boipiletso bona:	

O tla tsebiswa ka lengolo ka qeto ya kopo ena ya hao ya boipiletso ba ka hare. Ka kopo bolela mokgwa oo o batlang ho tsebiswa ka ona:

Aterese ya Poso	Fekse	Dikgokahano ka elektroniki <i>(Di bolele ka kopo)</i>

Saennwe mane _____ ka la _____ letsatsi la _____ 20 _____

Tshaeno ya Moipiletsi / Motlo wa boraro

BAKENG SA OFISI
REKOTO YA MOLAO YA BOIPILETSO BA KA HARE

Boipiletso bo amohetswe ke: <i>(bolela maemo, lebitso le sefane sa Mohlanka wa Tlhahisolededing)</i>			
Letsatsi la phumano:			
Boipiletso bo tsamaye hammoho le mabaka a qeto ya mohlanka wa tlhahisolededing le, moo ho hlokehang, dintilha tsa motho ofe kapa ofe wa boraro ya amanang le kopo ena le hona hore ebe e rometswe ke Mohlanka wa Tlhahisolededing:	E	☐	
	Tjhe	☐	
SEPHETHO SA BOIPILETSO			
Ho hanwa hwa kopo ya phumano. Nnetefaditswe?	E	☐	Qeto e ntjha (haeba e sa nnetefatwa)
	Tjhe	☐	
Ditefo (Karolo ya 22). Nnetefaditswe?	E	☐	Qeto e ntjha (haeba e sa nnetefatwa)
	Tjhe	☐	
Katoloso (Karolo ya 26(1)). Nnetefaditswe?	E	☐	Qeto e ntjha (haeba e sa nnetefatwa)
	Tjhe	☐	
Phumano (Karolo ya 29(3)). Nnetefaditswe?	E	☐	Qeto e ntjha (haeba e sa nnetefatwa)
	Tjhe	☐	
Kopo ya phumano e dumetswe. Nnetefaditswe?	E	☐	Qeto e ntjha (haeba e sa nnetefatwa)
	Tjhe	☐	

Saennwe mane _____ ka la _____ letsatsi la _____ 20 _____

Bolaodi bo tshwaneleheng

SEHOKELO SA F
FOROMO YA TLETLEBO
FOROMO YA 5
[Molawana wa 10]

HLOKOMELA:

1. Foromo ena e etseditswe ho thusa Mokopi kapa Motho wa boraro (ya tla tsejwa mona e le "Motletlebi") bakeng sa ho kopa teklobotjha ya karabelo ya mokgatlo wa Setjhaba kapa wa Poraefete kapa ho se arabe kopo ya phumano ya direkoto tlasa *Promotion of Access to Information Act, 2000 (Act No. 2 of 2000)* ("PAIA"). Ka kopo, tlatsa foromo ena ebe o e romela imeileng ena e latelang: PAIACComplaints@infoRegulator.org.za kapa o tlatse foromong e fumanwang ka dikgokahano tsa mehala ho <https://www.justice.gov.za/inforeg/>.
2. PAIA e fa motho e mong ofe kapa ofe setjhabeng tletlebo yah o bula faele ya tletlebo le Molaodi wa Tlhahisolededing mabapi le tletlebo efe kapa efe ho tse boletseng ho karolo ya F ya foromo ena ya tletlebo.
3. Ke leano la Molaodi wa Tlhahisolededing ho diehisa kapa ho hana tletlebo haeba Motletlebi ha a qala pele ka ho fa mokgatlo wa setjhaba kapa wa poraefete (oo ho tloha jwale o tsejwang e le "Mokgatlo") monyetla wa ho ikarabella le ho leka ho rarolla taba ena. Ho thusa Mokgatlo ho tadinama le ditlilebo tsa hao pele o ikopanya le Molaodi wa Tlhahisolededing, o lokela ho tlatsa foromo ena e kgethilweng ya **PAIA Form 2** ebe o e romela ho Mokgatlo.
4. Khopi ya Foromo ena e tla fuwa Mokgatlo e leng sehllooho sa tletlebo ya hao. Dintlha tseo o fanang ka tsona foromong ena, tse hoketsweng foromong ena kapa tseo o fanang ka tsona hamorao, di tla sebediswa feela ho rarolla tletlebo ya hao, haese feela ha ho boletswe ka tsela e nngwe e itseng ho yona.
5. Molaodi wa Tlhahisolededing o tla amohela tletlebo ya hao feela ha o dumela hore o ikamahantse le ditswanelo tse boletseng ka tlase.
6. **Ka kopo hokela dikhopi tsa ditokomane tsena tse latelang, haeba o na le tsona:**
  - a. Khopi ya foromo e yang ho Mokgatlo o kopileng phumantsho ya direkoto;
  - b. Karabo ya Mokgatlo bakeng sa tletlebo ya hao kapa kopo ya phumantsho;
  - c. Ngollano efe kapa efe pakeng tsa hao le Mokgatlo mabapi le kopo ya hao;
  - d. Khopi ya foromo ya hao ya boipiletso, haeba tletlebo ya hao e amana le mokgatlo wa setjhaba;
  - e. Karabo ya Mokgatlo bakeng sa boipiletso ba hao;
  - f. Ngollano efe kapa efe pakeng tsa hao le Mokgatlo mabapi le boipiletso;
  - g. Tokomane e o dumellang ho emela motho e mong (haeba e le teng);
  - h. Taelo ya Lekgotla la dinyewe kapa ditokomane tsa kgotla tse amanang le tletlebo ya hao, haeba di le teng.
7. Haeba sebaka se fanweng Foromong ena se sa lekana, romela dintlha e le Sehokelo sa Foromo ena ebe o saena leqephe ka leng la sona.

MAEMO A MOTHO / MOKGATLO O HLAHISANG TLETLEBO
(Tshwaya ka "X")

- Motletlebi ka boyena**
- Moemedi wa Motletlebi**
- Motho wa boraro**

DITSHWANELO TSA PELE				
Na o rometse kopo (ka foromo ya PAIA) ya phumantsho ya rekoto ya mokgatlo wa setjhaba / poraefete?	E		Tjhe	
Na ho se ho fetile matsatsi a 30 ho tloha letsatsing leo ka lona o rometseng foromo ya hao ya PAIA?	E		Tjhe	
Na o sebedisitse mekgwa yohle ya boipiletso ba ka hare kgahlano le qeto ya Mohlanka wa Tlhahisolededing ya mokgatlo wa setjhaba?	E		Tjhe	
Na o entse kopo Lekgotleng la dinyewe bakeng sa ho sebeletswa kapa ho namolelwabapi le taba ena?	E		Tjhe	
BAKENG SA MOLAODI WA TLHAHISOLEDING, SEBEDISA FEELA				
Amohetswe ke: (Mabitso ka botlalo)				
Maemo				
Tshaeno				
Tletlebo e amohetsweng	E	☐	Tjhe	☐
Nomoro ya referense				
Setempe sa letsatsi				

Aterese ya Poso	Fekse	Dikgokahano tse ding tsa elektroniki (Di bolele ka kopo)
KAROLO YA A DINTLHA TSA BOTHO BA MOTLETLEBI		
Mabitso ka botlalo		
Nomoro ya boitsebiso		
Aterese ya Poso		
Aterese ya Seterata		
Imeile		
Dinomoro tsa boikopanyo	Mohala (B)	Fekse
	Selefounu	

KAROLO YA B
DINTLHA TSA MOEMEDI

(Tlatsa feela haeba o tla emelwa. Tokomane ya Matla a Leqwetha “A Power of Attorney” e lokela ho hokelwa haeba mottleibi a emetswe, hobane ha ho se jwalo, ttleibi e tla hanwa)

Mabitso ka botlalo a moemedi				
Sebopoho sa boemedi				
Nomoro ya boitsebiso / Nomoro ya ngodiso				
Aterese ya Poso				
Aterese ya Seterata				
Imeile				
Dinomoro tsa boikopanyo	Mohala (B)		Fekse	
	Selefounu			

KAROLO YA C
DINTLHA TSA TLHABISOLESEDING TSA MOTHWA BORARO
(Ka kopo hokela lengolo la tumello)

Mofuta wa Mokgatlo	Poraefete	☐	Setjhaba	☐
Lebitso la Mokgatlo wa Setjhaba / Poraefete				
Nomoro ya Ngodiso (haeba e le teng)				
Lebitso, Sefane le Maemo/thaetlele ya mottleibi ya dumelletseng ho ttleibi				
Aterese ya Poso				
Aterese ya Seterata				
Imeile				
Dinomoro tsa boikopanyo	Mohala (B):		Fekse	
	Selefounu			

KAROLO YA D
MOKGATLO O QOSWANG KA TLETLEBO ENA

Mofuta wa mokgatlo	Poraefete	☐	Setjhaba	☐
--------------------	------------------	--------------------------	-----------------	--------------------------

Lebitso la mokgatlo wa setjhaba/poraefete		
Nomoro ya ngodiso (haeba e le teng)		
Lebitso, sefane le thaetlele kapa maemo a motho eo o neng o sebetsana le yena mokgatlong wa setjhaba kapa wa poraefete ho leka ho rarolla ttlebo kapa kopo ena ya phumano ya tlhahisoleding		
Aterese ya Poso		
Aterese ya Seterata		
Imeile		
Dinomoro tsa boikopanyo	Mohala (B):	Fekse
	Selefounu	
Nomoro ya referense e nehelanweng (haeba e le teng)		

KAROLO YA E

TITLEBO

Mpolelle ka mehato eo o e nkileng ho leka ho rarolla ttlebo ya hao (Ditlettebo di lokela ho romelwa pele mokgatlong wa setjhaba kapa wa poraefete bakeng sa karabelo le tharollo e ka bang teng)

Letsatsi leo ka lona kopo ya phumantho ya direkoto e rometsweng ka lona.	
Ka kopo bolela boleng ba tokelo kapa ditokelo tse lokelang ho baballwa haeba ttlebo e le kgahlano le mokgatlo wa poraefete.	
Na o lekile ho rarolla taba yee le mokgatlo?	E ☐ Tjhe ☐
Haeba o re e, o e fumane neng? (Ka kopo hokela lengolo kopong ena.)	
Na o ile wa ipiletsa kgahlano le qeto ya mohlanka wa tlhahisoleding wa mokgatlo wa setjhaba?	E ☐ Tjhe ☐
Haeba ho le jwalo, o ile wa etsa boipiletso neng?	
Na o ile wa etsa kopo lekgotleng la dinyewe bakeng sa tshebeletso mabapi le taba ena?	E ☐ Tjhe ☐
Haeba o re e, bolela hore taba ena e ile ya sebetswa ke Lekgotla la dinyewe neng. Ka kopo, hokela	

taelo ya Lekgotla la dinyewe, haeba e le teng.	
KAROLO YA F MOKGWA O HLAKILENG WA PHUMANNO YA DIREKOTO (Ka kopo kgetha e le nngwe kapa tse ngatanyana tsa tsena tse latelang ho hlalosa ttlebo ya hao ho Molaodi wa Tlhahisolededing)	
Boipiletso bo sa atlehang (Karolo ya 77A(2)(a) kapa karolo ya 77A(3)(a) ya PAIA)	<i>Ke ile ka ipiletsa kgahlano le qeto ya mokgatlo wa setjhaba empa ttlebo ha e a atleha</i> ☐
Kopo e sa atlehang ya ho kopa tshwarelo (Dikarolo tsa 77A(2)(b) le 75(2) ya PAIA)	<i>Ke butse faele ya boipiletso kgahlano le qeto ya mokgatlo wa setjhaba nako e se e ile mme ka kopa tshwarelo. Kopo ya tshwarelo e qheletswe thoko.</i> ☐
Ho hanwa ha kopo ya phumantsho (Karolo ya 77A(2)(c)(i) kapa 77A(2)(d)(i) kapa 77A(3)(b) ya PAIA)	<i>Ke kopilwe ke ho fumana tlhahisolededing e tshwerweng ke mokgatlo empa kopo eo e hannwe kapa e hannwe hanyenyane.</i> ☐
Mokgatlo o batla hore ke lefe mme ke hlokomela hore tefo e ngata haholo (Dikarolo tsa 22 kapa 54 tsa PAIA)	<i>Thendara kapa tefo e beilweng kapa e lekanyeditsweng.</i> ☐ <i>Thendara kapa tefo ya depositi.</i> ☐
Tefo hape ya depositi (Karolo ya 22(4) ya PAIA)	<i>Mohlanka wa tlhahisolededing o hanne ho lefa depositi mabapi le kopo ya phumano e hannweng.</i> ☐
Hanana le katoloso ya nako (Dikarolo tsa 26 kapa 57 tsa PAIA)	<i>Mokgatlo o entse qeto ya ho eketsa nako bakeng sa ho arabela kopo ya ka, mme ke hanana le kopo ya nako e ekeditsweng ya nako e beilweng kapa nako e ekeditsweng yah o arabela kopo ya phumantsho ya ka.</i> ☐
Phumantsho se hannwe (karolo ya 29(3) kapa 60(a) ya PAIA)	<i>Ke kopile phumano ka sebopetho se ikgethileng le se kgonehang empa sebopetho seo sa phumantsho se hannwe.</i> ☐
Ho hanwa (Karolo ya 27 kapa 58 ya PAIA)	<i>Ke nako e fetang matsatsi a 30 esale ke etsa kopo ya ka empa ha ke so fumane qeto.</i> ☐
	<i>Nako ya katoloso e fetile empa ha ho karabo e fumanweng.</i> ☐
Pepeso e sa tshwanelehang ya rekoto (Mabaka a tlamang bakeng sa ho hana phumantsho ya rekoto)	<i>Direkoto (tse amang mabaka a ho hana phumantsho) di pepesitswe hampe / le ka ntle ho mabaka.</i> ☐
Mabaka a ho hana phumantsho ha a lekana (Karolo ya 56(3)(a) ya PAIA)	<i>Kopo ya ho fumantshwa e hannwe, ha ho na mabaka a lekaneng bakeng sa ho hana, a fanwe, ho kenyelotswa le dipehelo tsa Molao tse latetsweng bakeng sa ho hana.</i> ☐

Karolwana ya ho fumana rekoto (Karolo ya 28(2) kapa 59(2) ya PAIA)	<i>Tumello ya karolo ya direkoto tse kopilweng e entswe mme kke dumela hore direkoto tse ngata di ka be di pepesitswe.</i>	☐
Monyetla wa ho se lefe (Karolo ya 22(8) kapa 54(8) ya PAIA)	<i>Ke qheletswe thoko hore nka lefa tefo efe kapa efe ebile le kopo ya ka ya ho se lefe ditefo e hannwe.</i>	☐
Direkoto tse sa fumaneheng kapa tse siyo (Karolo ya 23 kapa 55 ya PAIA)	<i>Mokgatlo o bontshitse hore tse ding tsa direkoto kapa direkoto tsohle ha di fumanehe empa ke dumela hore direkoto tse ngata ho tsona di a fumaneha.</i>	☐
Ho hloleha ho pepesa direkoto	<i>Mokgatlo o qetile ka ho mpha tumello yah o fumane direkoto tseo ke di kopileng, empa ha ke so di fumane.</i>	☐
Ha ho na toka (ho etsa kapa ho tshireletsa ditokelo dife kapa dife) (Karolo ya 50(1)(a) ya PAIA)	<i>Mokgatlo o bontshitse hore dikopo tse kopilweng di qheletswe thoko ho PAIA mme ke a hana.</i>	☐
Kopo e sa utlwahaleng kapa e tenang (Karolo ya 45 ya PAIA)	<i>Mokgatlo o bontshitse hore kopo ya ka e hlakile hore ha e utlwahale hantle kapa e a tena empa ha ke dumele.</i>	☐
Tse ding (Ka kopo, di hhalose)		

**KAROLO YA G
SEPHETHO SE LEBELETSWENG**

O nahana hore Molaodi wa Tlhahisolededing a ka o thusa jwang? Hlalosa sephetho seo o se batlang.

**KAROLO YA H
DITUMELLANO**

Mabaka a molao a ditumellano tsena tse latelang a hhalositswe ho Tsebiso ya Boporafete e leng kamoo o ka ngolang tokomane ya hao ya tletlebo ka teng. E le hore Molaodi wa Tlhahisolededing a sebetsane le tletlebo ya hao, o lokela ho hlahloba le leng le le leng la mabokose ana a tekolo a ka tlase ho bontsha tumellano ya hao:

Ke dumela hore Molaodi wa Tlhahisolededing a ka sebedisa dintilha tse boletseng tletlebong ya ka ho thusa ditabeng tsa dipuputso le ho ntshetsa pele tokelo yah o fihlella dintilha esita le tshireletso ya tokelo ya boporafete mona Afrika Borwa. Ke utlwisia hore Molaodi wa Tlhahisolededing a ke ke a kenyeltsa dintilha tse ntsebahatsang ka hara pehelo efe kapa efe ya setjhaba, le hore dintilha tsa botho b aka di ta dula di babaletswe ke molao wa Protection of Personal Information Act, 2013 (Molao wa Nomoro ya 4 wa 2013). Ke utlwisia hore haeba ke sa dumele, Molaodi wa Tlhahisolededing o tla nne a sebetse tletlebo ya ka.

Dintilha tse ka hara Foromo ena ya Tletlebo ke tsa nnete ho ya ka tsebo le tumelo ya ka.

Ke dumella Molaodi wa Tlhahisolededing ho bokella dintilha tsa tletlebo ya ka (jwaloka dintilha ka nna ka hara foromo ena ya tletlebo) le ho di sebedisa ho sebetsana le tletlebo ya ka ya ditokelo tsa ka tsa botho tse amanang le tokelo ya ho fumane dintilha le/ho sireletsa tokelo ya boporafete.

Ke dumella mang kapa mang (*jwaloka monnga mosebetsi, mofani wa mosebetsi, paki*) ya nang le dintlha tse hlokehang ho sebetsana le ttlebo ya ka ho e abelana le Molaodi wa Tlhahisolededing. Molaodi wa Tlhahisolededing a ka fumane dintlha tsena ka ho buisana le dipaki kapa ho kopa direkoto tse ngotsweng. Ho ya ka boleng ba ttlebo, direkoto tsena di ka kenyelelsa difaele tsa basebetsi kapa dintlha tsa monnga mosebetsi, tsa bongaka kapa direkoto tsa sepetlele, kapa dintlha tsa ditjhelete kapa tsa molefi wa lekgetho.

Haeba dintlha dife kapa dife tsa ka tsa boikopanyo di fetoha nakong ya tshebetso ya ttlebo, ke boikarabelo ba ka ho tsebisa Molaodi wa Tlhahisolededing; ha ho se jwalo ttlebo ya ka e ka dieha kapa ya kwalwa.

E saennwe mane _____ ka la _____ letsatsi le _____ 20

Motletlebi/Moemedi/Motho ya dumeletsweng wa Motho wa boraro

SEHOKELO SA G

Foromo ya 5

TLETLEBO MABAPI LE TSHITISO YA TSHIRELETSO YA DINTLHA TSA BOTHO/TLETLEBO MABAPI LE TUMELLO YA MOHLAHLABI HO YA KA KAROLO YA 74 YA TSHIRELETSO YA MOLAO WA DINTLHA TSA BOTHO TSA TLHAHISOLESSEDING WA 2013 (MOLAO WA NOMORO YA 4 WA 2013)

MELAWANA E AMANANG LE TSHIRELETSO YA DINTLHA TSA BOTHO TSA TLHAHISOLESSEDING WA
SELEMO SA 2018
[Molawana wa 7]

Hlokomela:

1. *Diafidavite kapa bopaki ba ditokomane jwalokaha o ameha bakeng sa tshehetso ya kopo, di ka hokelwa.*
2. *Haeba sebaka se fanweng Foromong ena se sa lekana, romela dintlha e le Sehokelo Foromong ena ebe o saena leqephe ka leng.*
3. *Tlatsa kamoo ho tshwanelehang.*

Tshwaya lebokose le tshwanelehang ka "X"

Tletlebo mabapi le:

Tshitiso e bolelwang mabapi le tshireletso ya dintlha tsa botho

Qeto ya mohlahlobi

KAROLO YA 1	TSHITISO E BOLELWANG MABAPI LE TSHIRELETSO YA DINTLHA TSA BOTHO HO YA KA KAROLO YA 74(1) YA MOLAO WA TSHIRELETSO YA DINTLHA TSA BOTHO WA 2013 (Molao wa Nomoro ya 4 wa 2013)
A	DINTLHA TSA TLETLEBO
Lebitso (mabitso) le sefane / lebitso le ngodisitsweng la monnga dintlha:	
Sehlakisi se ikgethileng /Nomoro ya boitsebiso:	
Aterese ya bodulo, poso kapa kgwebo:	....Khoutu ( )
Nomoro/dinomoro tsa boikopanyo:	

E saennwe mane.....ka la.....letsatsi la.....20.....

Tshaeno ya motho ya dumeletsweng

